

Farmasihistorier - digitale opptak og formidling av nyere norsk farmasihistorie

Lavin Kadir*¹, Camilla Foss², Marit Waaseth³, Lone Holst⁴, Marianne Kollerøs Nilsen⁵, Marthe Rambøl Bjørknes², Sana Rehman¹ og Anne Gerd Granås¹.

1.Universitetet i Oslo

2.OsloMet

3.Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet,

4.Universitetet i Bergen

5.Nord universitet

Bakgrunn: Norsk Farmasihistorisk selskap utførte i 2019 en spørreundersøkelse om hva som undervises av farmasihistorie ved farmasiutdanningene i Norge. Undersøkelsen viste at undervisningen er noe mangelfull sammenlignet med andre europeiske land. Vi mener at farmasøytens opplevelser gjennom tidene er viktig for å forstå profesjonens utvikling og rollen den har i samfunnet. Prosjektoppgaver fra farmasistudenter ved UiO i 2019 behøvet for innsamling av nyere norsk farmasihistorie gjennom lyd/bildeopptak (ref.1). Mange viktige hendelser om nyere farmasihistorie vil gå tapt dersom de ikke dokumenteres for ettertiden. Dette var hovedmotivasjonen for å lage et større prosjekt om nyere norsk farmasihistorie.

Mål: Å dokumentere den nyere kulturhistoriske utviklingen av farmasihistorien til bruk i undervisning og forskning. Å utarbeide en felles undervisningsplattform for farmasihistorie på tvers av farmasiutdanningene. Å spre kunnskap om farmasihistorie til allmenheten.

Metode: 33 enkeltpersoner har ble intervjuet. De samtykket skriftlig til videre bruk av film/lydopptak og ev. bildemateriale. Lydopptakene ble så fordelt på medforfatterne av dette abstraktet. Foss hadde ansvar for å tilrettelegge for digital læring, og alle medforfatterne identifiserte ulike tema, og valgte ut filmsnutter som egnet seg til undervisning, og til formidling til allmennheten. Vi samarbeidet parvis om å utarbeide tematiske moduler på læringsplattformen Canvas.

Resultater: Etter analyse av opptakene ble flere farmasikulturhistoriske tema identifisert. Disse temaene har førte til utarbeidelse av flere undervisningspakker knyttet opp mot pensum i farmasien. Temaene skal ligge ute på et felles Canvas-forum som er åpen for alle. Videre har prosjektet etablert samarbeid med Farmasihistorisk museum noe som skal bidra til fremtidig kunnskapsspredning til allmenheten. I 2023 lanserte vi prosjektet på Domus bibliotheca (ref. 2).

Konklusjon: Vi har for første gang samarbeidet på tvers av de ulike undervisningsinstitusjonene i farmasi med å lage en felles læringsplattform i farmasihistorie (Canvas). Vi ser at på tross av mange nye roller for farmasøytene i samfunnet, er det mange utfordringer som fortsatt er like de som eksisterte for 20-70 år siden. Blant disse nevner intervjuobjektene «beredskap, falske resepter, farmasøytisk skjønn, informasjon, kommunikasjon og legemiddelutvikling. Vi ser frem til å formidle dette til både studenter og allmenheten.

Takk til alle deltakerne som lot seg intervjuet. Takk til journalist og fotograf Knut Werner Lindeberg Alsen, mediarådgiver Torstein Helleve, Norsk Farmasihistorisk Selskap, Norsk Farmasihistorisk Museum, Norsk Folkemuseum, og Stiftelsen til fremme av norsk apotekfarmasi for støtte. Takk til mediaseksjonene ved UiB og UiT for lån av filmstudio.

Referanser

1. <http://media.norskfarmasihistorie.no/2020/11/Abstract-Mitt-farmasiliv.-Anne-Gerd-Grana%CC%8As.pdf>
2. <https://www.uio.no/om/aktuelt/universitetsplassen/domus-bibliotheca/arrangementer/2023/farmasihistorier.html>
3. <https://norskfarmasihistorie.no/>
4. <https://uio.instructure.com/courses/39485>